
Zpravodaj

**SMIŘIC, RODOVA
a HOLOHLAV**

22. června 2000

2

Pohled na náměstí s Dvoranou z oken zámeckého "dúchodu"

**Tato část Smiřic se během právě končícího století
velmi výrazně změnila**

K fotografii na titulní stránce

Fotografie zachycuje většině občanů neznámý pohled na sál Městského kulturního střediska ve Smiřicích – na Dvoranu. Znázorněná část Smiřic se během posledního století velmi změnila. Tak v první řadě socha „Apotheosa sv. Jana Křtitele“ ze začátku 18. století byla původně u zdi zámecké zahrady na opačné – na východní – straně kostela. Na místě sochy bývalo ještě před 60 lety řečiště „jalového“ náhona – ten protékal od severu k jihu celým tímto náměstím. Do sálu Dvorana se muselo dříve přicházet po mostku. Silnice – Palackého ulice – překračovala tento náhon také po mostě. Vlevo vzadu ještě před 12 lety stála velká budova mlýna, která byla dominantou tohoto prostoru. Poslední změna nastala v březnu letošního roku, kdy byly zbořeny domy čp. 122 a 123. Další povídání o tomto prostoru ještě v článku Z historie domů ve Smiřicích.

Premiér české vlády ve Smiřicích

Premiér české vlády a předseda ČSSD Miloš Zeman navštívil v květnu Smiřice a byl hostem na zdejší radnici. Byl tak zřejmě nejvyšším představitelem státu, který kdy do Smiřic zavítal. Co ho vedlo k této návštěvě? ČSSD ve Smiřicích dosáhla nejlepších výsledků v posledních komunálních volbách a má i největší zastoupení v městském zastupitelstvu v rámci celého kraje. Premiér Miloš Zeman prý myslí skutečně vážně svůj odchod z čelní politiky v příštím roce a návštěvou vybraných míst v republice se chce postupně rozloučit se svými spolupracovníky.

Premiér vlády však zavítal do Smiřic i proto, že na Smiřicku je nezaměstnanost kolem 20 %. V jednání s místními členy ČSSD i s představiteli města slíbil pomoc při zajištění nových pracovních příležitostí Smiřic i okolí.

INFORMACE Z RADNICE

Z jednání městské rady

- V souladu s usnesením městského zastupitelstva ze dne 30. 3. 2000 bylo projednáno znění kupní smlouvy ve věci odkoupení a opravy domu čp. 199 v Cukrovarské ulici (pro čtenáře – jedná se o obytný dům v sousedství cukrovaru, který vyhořel). Návrh smlouvy byl konzultován s Okresním úřadem v Hradci Králové. Finanční krytí je zajištěno z dotace ministerstva financí prostřednictvím OkÚ. V MR bylo také projednáno a schváleno znění smlouvy na vypracování projektové dokumentace k opravě vyhořelého domu čp. 199, předložené zhotovitelem Ateliérem H1, zastoupeným majitelem Ing. Janem Hochmanem. Dále byly projednány záležitosti, týkající se připravované opravy uvedeného domu stavebním dodavatelem SINVEKO Hradec Králové a spolupráce s OkÚ v Hradci Králové.

- V MR bylo schváleno složení výběrových komisí pro akce „Oprava fasády domu čp. 17“ (prodejna pí Slušíkové), „Nátěr oken v MŠ“ a „Oprava střechy nad bývalým pivovarem“.
- MR projednala požadavek SÚS Hradec Králové na bezplatné převedení Tyršova mostu do majetku města. MR doporučila nabídku odmítnout a o svém rozhodnutí informovat MZ.
- MR rozhodla o vyhlášení konkurzu na obsazení místa vedoucí sociálního odboru na MěÚ. Současně řešila nárůst přenášené agendy z OkÚ na města i z hlediska personálního obsazení tohoto odboru a zvýšení příspěvku na činnost.
- MR projednala projekt Policie ČR, který řeší problematiku krádeží motorových vozidel pod názvem „STOP 24“ a rozhodla informovat o něm občany města vyhlášením v rozhlasu a vyvěšením na úřední desce (podrobnosti na poslední stránce Zpravodaje).
- MR schválila umístění antény na střechu ZŠ pro bezdrátové připojení počítačové učebny na internet.
- MR projednala a schválila dohodu s likvidátorem firmy Reuter o využívání parkoviště pro potřeby návštěvníků města. Parkoviště bude bezplatné. Město bude za pronájem udržovat zelené plochy před budovou firmy.
- MR projednala písemnou námitku p. Voňky proti uvažovanému záměru výstavby rodinných domků na pozemcích bývalého Ježkova zahradnictví, které nyní užívá. Námitka bude součástí podkladů pro projednání nového územního plánu, který je současně zpracováván.
- MR projednala a odsouhlasila návrhy smluv na akce:
 - oprava chodníků v ul. Nývtova, Ed. Karla a Kršovka – dodavatel Stavo a Sachs HK
 - vypracování projektové dokumentace na prodloužení plynovodu do Zderaze
 - vypracování projektové dokumentace inženýrských sítí v Hanzově ulici – dodavatel Projektis Hradec Králové.
- MR vzala na vědomí oznámení Povodí Labe o připravovaných sanačních pracích po březnových povodních. MR si vyžádá upřesněnou specifikaci prací a bude informovat MZ.
- MR projednala připravovaný záměr na výstavbu vodovodního a kanalizačního řadu Smiřice – Rodov včetně finančních dopadů. Informativní náklad 12 mil. Kč. Společně s a. s. VAK budou hledány možné dotační tituly. Výhled realizace r. 2001–2002.
- MR projednala a odsouhlasila žádost MěÚ na Finanční úřad v Hradci Králové o vrácení daně z převodu nemovitostí za odprodané byty. Částka požadovaná k vrácení činí 1,268 tisíc Kč – dosud v jednání.
- MR v souladu s rozpočtem odsouhlasila převod částky 90 tis. Kč na částečné uhrazení faktury za výpočetní techniku pro učebnu ZŠ. Současně uložila vedení ZŠ předkládání čtvrtletního vyúčtování dotace poskytované městem.
- MR poskytla na základě žádosti příspěvky:

Kuželkářskému oddílu příspěvek ve výši 4500,– Kč na částečnou úhradu nákladů spojených se zajištěním dokladů souvisejících s legalizací vlastnictví kuželny.

Mateřské škole příspěvek 1000,– Kč na nákup hraček na akci „Sluníčkové odpoledne“.

Muzeu v Hradci Králové příspěvek 1000,– Kč na publikaci Českoslovenští legionáři – rodáci okresu Hradec Králové (ze Smiřic je uváděno 17 občanů).

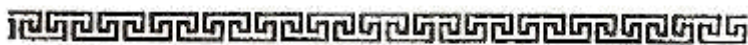
Po prověření existence a poslání organizace Asociace zdravotně postižených dětí „Radost“ rozhodla na podporu její sportovní činnosti poukázat finanční částku 1000,– Kč.
- MR vyslovila souhlas s uzavřenou dohodou mezi MUDr. J. Šrůtkem a MUDr. E. Stříteskou o společném využívání dětské ordinace.

- MR projednala a odsouhlasila žádost vedoucího restaurace Dvorana na zřízení venkovního posezení na dvoře. Uzavřená smlouva bude mít jednoměsíční výpovědní lhůtu na zrušení v případě opodstatněných námitek nájemníků.
- MR projednala žádost přírodovědného kroužku ANAX při základní škole o pronájem objektu u Obory pro činnost kroužku. Rozhodla, že případný pronájem bude řešen až po provedené kolaudaci stavební části a s přihlédnutím k potřebám města k tomuto objektu.
- MR rozhodla stanovit u nájemních smluv hranici inflace pro úpravu nájemného nebytových prostor ve výši min. 5 %.
- MR projednala možný záměr budování podkrovních bytů v domě čp. 126. Tato záležitost bude sledována bytovým odborem.

Z městského zastupitelstva

- 1) V minulosti byla zpracována studie na přívod zemního plynu a jeho rozvod pro Rodov v rozpočtu města. Dle nyní zpracované projektové dokumentace s ohledem na možné technické řešení a současně platnou cenovou hladinu je potřebná částka vyšší než původně plánovaná. MZ odhlasovalo s přihlédnutím k této skutečnosti souhlas na zvýšení rozpočtové částky pro plynofikaci Rodova. Finanční navýšení bude pokryto z vytvořeného fondu rozvoje a rezerv. Tato částka bude snížena o případnou dotaci získanou od VČP a. s. Hradec Králové.
- 2) S přihlédnutím k současnému technickému stavu oken na budově městského úřadu MZ projednalo a souhlasí s provedením jejich generální opravy (mechanická část a nátěry). Z důvodu dodatečného zařazení této akce do r. 2000 se zvyšuje výdajová část rozpočtu. Navýšení se provede z FRR.
- 3) MZ na základě požadavku ZŠ ve Smiřicích schválilo navýšení rozpočtu kapitoly ZŠ v důsledku nárůstu cen plynu a vody a nutných nepředvídaných oprav o 142 tis. Kč (zálohy na plyn 100 tis. Kč, voda 25 tis. Kč, oprava topných armatur ve školní jídelně 17 tis. Kč). Navýšení bude realizováno z vytvořeného FRR. MZ naopak nesouhlasilo s požadavkem základní školy na navýšení rozpočtu o dalších 193 tis. Kč, určených na odpisy majetku.
- 4) MZ schválilo vstup města do společnosti Euroregion Glacensis – příhraniční spolupráce s Polskou republikou. Předpokládaný roční členský poplatek bude činit 5 000,- Kč. Členství v této společnosti může poskytnout finanční prostředky na určené projekty vyhlášené EU.
- 5) MZ schválilo dosavadní jednání MR v záležitosti vybudování veřejného sportoviště před základní školou a snahu získat částečnou dotaci od MŠ. Současně pověřuje MR dalším jednáním na MŠ v uvedené věci. V případě získání dotace vyslovuje souhlas s financováním akce v r. 2000, případně v r. 2001 do výše rozpočtované částky.
- 6) MZ projednalo a odsouhlasilo návrh znění obecně závazné vyhlášky města Smiřic číslo 2/2000 „Opatření na likvidaci škodlivých hlodavců“ (pro čtenáře výňatek z vyhlášky uveden dále).
- 7) MZ svým usnesením čís. 15 ze dne 18. 3. 2000 odsouhlasilo mimo jiné směnu pozemku čís. parc. 1107 o výměře 1415 m² – majitel MUDr. Hak – nacházejícího se v areálu střelnice za obecní pozemky čís. parc. 290/1 u hřbitova. Dle současně nově vypracovaného geometrického oddělovacího plánu činí pozemek jmenovaného 1581 m². MZ s přihlédnutím k této skutečnosti s výměnou pozemků souhlasí.
- 8) Současně s opravou fasády domu čp. 17 v Palackého ul. lze provést i úpravy chodníku a rozšíření parkovací plochy na náměstí Míru. To pomůže částečně řešit parkování motorových vozidel. I když tato akce nebyla zařazena do rozpočtu města na r. 2000, MZ po

projednání souhlasí s jejím provedením včetně příslušných dopadů do rozpočtu města. Navýšení bude provedeno z vytvořeného FRR.

Obecně závazná vyhláška města Smiřice č. 2/2000

O opatřeních na likvidaci škodlivých hlodavců

Stručný výňatek pro Zpravodaj – celkové znění je pochopitelně na městském úřadě

Touto obecně závaznou vyhláškou se upravují podmínky opatření směřujících k likvidaci škodlivých hlodavců na území města Smiřic a jeho místních částí.

Článek 1 – Základní ustanovení

- 1) Opatření na likvidaci škodlivých hlodavců se rozumí ochranná deratizace provedená oprávněnou firmou ve stanovenou dobu na daném území (dále jen deratizace).
- 2) Ustanovení této vyhlášky se vztahují:
 - a) Na vlastníky, trvalé uživatele, nájemce a správce všech veřejných budov, bytových domů, restaurací, jídelen, objektů pro hospodářská zvířata, skladišť, skládek, kanalizačních zařízení a jiných objektů a pozemků.
 - b) Na katastrální území Smiřic a Rodova.
- 3) Fyzické a právnické osoby jsou povinny podle obecně závazných právních předpisů zajišťovat vlastními silami ochrannou deratizaci v rámci pravidelných technologických postupů nebo čištění s použitím deratizačních prostředků.
- 4) Touto vyhláškou není dotčena pravomoc orgánů hygienické a veterinární služby nařídit v souladu s obecně závazným právním předpisem povinné hubení škodlivých živočichů, jestliže nepříznivě ovlivňují epidemiologickou situaci nebo způsobují hrubé hygienické závady nebo hrozí-li jejich rozšíření.

Článek 2 – Povinnosti právnických a fyzických osob

- 1) Právnické a fyzické osoby uvedené v čl. 1 odst. 2 písm. a) jsou povinny každoročně v době od 1. 4. do 30. 4. a od 15. 10. do 15. 11. provést na svůj náklad deratizaci na území uvedeném v čl. 1 odst. 2 písm. b) na základě smlouvy s firmou oprávněnou k provádění deratizačních prací, jejíž pracovníci se k nim dostaví, prokáží svoji totožnost a položí hubicí nástrahy.
- 2) Právnické a fyzické osoby jsou dále povinny poskytnout pracovníkům provádějícím deratizaci potřebné údaje související s hubením hlodavců a usnadňovat jim plnění úkolů zejména:
 - vyčištěním objektů od všech nepotřebných předmětů,
 - udržováním objektů v pořádku a čistotě, aby nemohly poskytnout hlodavcům úkryt, hnízdiště nebo obživu,
 - ukládáním potravin a krmiv tak, aby k nim hlodavci neměli přístup,
 - umožněním následné kontroly včetně doplňování nástrah,
 - umožněním umístění výstražného letáku upozorňujícího na deratizační činnost,
 - archivováním protokolů od dodavatele o provedení deratizace nejméně do doby následující deratizace pro potřeby státních kontrolních orgánů.

Článek 3 – Sankce

Porušení této vyhlášky fyzickou osobou bude posuzováno jako přestupek podle zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, porušení právnickou osobou bude posuzováno dle zákona č. 367/1990 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Tato vyhláška nabývá účinnosti 1. července 2000.

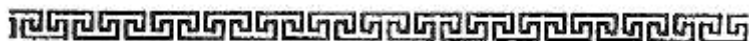
Biocentrum Obora po kolaudaci

Voda v biocentru Obora je v podstatě bez závad. Neobsahuje nebezpečné chemické ani biologické látky. Jedině třída čistoty vody má stupeň II., což znamená (a je to ihned viditelné – a co teprve tehdy, když sem přijdou první vodomilové), že je kalná.

Právě byla dobudována lávka přes Smržovský potok. Pro příchod k biocentru můžete pochopitelně v zájmu své bezpečnosti použít tuto lávku i vybudovanou pěšinu mimo vozovku.

Pokud budete chtít navštívit biocentrum, pak mějte na paměti: biocentrum není koupalištěm, přesto se zde chovejte kulturně. Pamatujte, že k případnému koupání lze použít pouze přední část. Pokud přijdete i s dětmi, je třeba počítat s tím, že je zde i dost velká hloubka a po zaplavení labskou vodou zde mohly vzniknout i nebezpečné tůně.

Pozor! Druhá – zadnější část Obory – bude mít charakter přírodního prostředí pro rostlinstvo i živočichy. Pouze k jejich pozorování je určena lávka mezi oběma částmi.

Pevnostní most nese jméno císaře Františka Josefa I.

Slavnostním přestřižením pásky byl loni na konci léta u příležitosti Dnů evropského dědictví otevřen obnovený pevnostní most v Josefově. Jedeme-li od Vlkova a Rasošek do Jaroměře (přes Josefov), můžeme tento most spatřit asi 50 metrů před vstupem do josefovské pevnosti. Jedná se o součást bývalého josefovského opevnění. Podle dochovaných záznamů byl tento pískovcový most v roce 1893 zasypán a tím odsouzen k zapomenutí.

Čtyři iniciátoři, kteří se s dalšími dobrovolníky z Klubu přátel Josefova pod dohledem památkářů stovky hodin nezištně věnovali vykopávání mostu, byli oceněni pamětní medailí města Josefova. Protože vykopání mostu bylo určitou raritou, bylo rozhodnuto, aby i jeho jméno nebylo jen tak obyčejné. Zřejmě dosud nebylo nic pojmenováno v naší republice po císaři Františku Josefu I. – proto jeho jméno bylo zvoleno pro obnovený pevnostní most v Josefově. Císař František Josef I. navštívil Josefov v roce 1880 a odtud odjel do Hradce Králové.

Morálka je souhrn předpisů, které část lidí nedodrжуje, protože je neuznává, kdežto většina je uznává, protože je nedodrжуje.

Zprávy

Obecního úřadu Holohlavy

Oprava komunikace v ulici Dlouhá

V době, kdy vyjde tento článek ve Zpravodaji, bude rekonstrukce vozovky v ulici Dlouhá před dokončením. Na rekonstrukci této vozovky bylo vypsáno výběrové řízení. Nabídky do soutěže předložilo – zaslalo – sedm uchazečů. Komise vybrala jako nejvhodnější nabídku firmy STRABAG a. s. Rychnov nad. Kněžnou, jejíž cenová nabídka byla pro obec nejpříznivější. Rekonstrukce byla původně plánována na měsíc červen a červenec. Vzhledem k volné kapacitě zhotovitele však byly práce zahájeny již 2. května a dokončeny budou do 30. června tohoto roku.

Část starých pískovcových obrubníků a pískovcové dlažby byla využita na zhotovení přístupového chodníku ke kostelu. Tato práce nebyla součástí projektu ani nabídky. Zbytek tohoto pískovcového materiálu a staré betonové obrubníky budou využity k dalším úpravám v obci – podle stavu finančních prostředků obce možná i v druhé polovině roku. Bohužel se plánované příjmy nekryjí se skutečnými.

Miroslav Hlava, starosta

Vydařený dětský den

V sobotu 3. června odpoledne se park u holohlavské školy zaplnil desítkami dětí s rodiči i prarodiči. Konal se tradiční dětský den.

Počasí přálo, pěkné prostředí pod korunami javorů zpříjemňovala hudba Malinka. Po vystoupení mažoretek z Jaroměře se děti rozběhly za různými soutěžemi, kde je čekala malá odměna. Při závodění dětem vyhládlo. Posilnily se vlastnoručně opečenými buřty a ochutnaly i rožněné sele. Organizátoři zaslouží jedničku. Poděkování patří i sponzorům, kteří přispěli finančně i věcnými dary.

Sponzory dětského dne byli podnikatelé: Pila Podhora – ing. Rampas, ing. Josef Hovorka, Josef Holeček, Josef Hošek, Zuzana Hudáková, Martin Minařík, Václav Otčenáš, Sáva Pospíšil, Hana Říhová, Jiří Srkal, Jan Zápačka, dohlížecí výbor Konzumu, místní organizace KSČM, Monastyl Černožice a SDH Holohlavy.

Ludmila Vokřálová

Pohárová soutěž hasičů v Holohlavech

V sobotu 10. června 2000 se v Holohlavech uskutečnila v pěkném prostředí u požární nádrže soutěž družstev hasičů. Soutěže se zúčastnilo 12 družstev mužů, 6 družstev žen a 5 družstev dětí.

Pořadí úspěšnosti:

muži:	1. SDH Pšánky	2. Škodějov	3. Holohlavy	4. Rožnov
ženy:	1. SDH Škodějov	2. Rožnov	3. Jaroměř	4. Holohlavy
starší děti:	1. Dubenec	2. Holohlavy - I	3. Holohlavy - II	
mladší děti:	1. Dubenec	2. Holohlavy		

Sponzoři soutěže:

PREFA IPS a. s. zastoupená Josefem Karliakem, STRUBE-DIECKMANN s. r. o., zastoupená ing. Ivanem Balcarem, PODHORA – PILA Holohlavy – majitel ing. Richard Rampas, RCHP Benátky s. r. o. – majitel ing. Josef Hovorka.

Co se dělá ve Smiřicích pro životní prostředí?

Snaha je, avšak nedostatek peněz snahu tlumí. O to větší byla naše radost, když se nám podařilo získat ze Státního fondu životního prostředí finanční dotaci na ošetření jak památných stromů, tak i stromů v zámeckém parku ve Smiřicích. Naším žádostem o finanční pomoc bylo vyhověno až napodruhé.

Památné stromy

V pověřeném území města Smiřice je 27 památných stromů. Zdá se to mnoho, ale když si uvědomíme, že stromy se nacházejí v oblasti od Hoříněvsi až po Skalici, není to tak moc. V katastru Smiřic je pouze jeden památný strom – dub. Posledních 5 ks památných stromů bylo vyhlášeno ve Smržově u kapličky. Ošetřeno bude 18 z nich. Přidělená dotace činí 80 % nákladů, tj. 63 tisíc Kč, zbytek budou hradit obce, na jejichž území stromy rostou. Ošetření provede firma Greenservis (p. Máslo) Hradec Králové. Firma byla vybrána na základě výběrového řízení a její odbornost schválila též Agentura ochrany přírody a krajiny v Pardubicích. Památnými stromy jsou převážně duby, pak lípy a jeden jasan. Zajímavé je, že památné stromy se nacházejí především v tzv. poli širém či na nepřístupném místě. Výjimkou je památná lípa v Sendražicích, která roste ve středu obce. Všude jinde zřejmě stromy vadily nebo vadí. Uvedené stromy budou označeny tabulkou s textem Památný strom.

Zámecký park

Péče o stromy probíhala a bude pokračovat v zámeckém parku. Zde je situace trochu složitější, protože jen část parku patří městu a zbytek patří Pozemkovému fondu Praha. Město se už řadu let snaží udržet park v dobrém stavu. Několikrát do roka se provádí seč trávy. Letos v zimě bylo provedeno vápnění, které si vyžádalo nemalou sumu peněz. Po dohodě s Pozemkovým fondem bylo městem zažádáno o dotaci u Státního fondu životního prostředí v Praze. Na práce v zámeckém parku dostane město 80 % nákladů, tj. 390 tisíc Kč, zbývajících 20 % bude hrazeno z rozpočtu města. Díky dotaci a zájmu města bude možno konečně přistoupit k rozsáhlejší obnově parku. Některé nemocné a nevhodné stromy již byly skáceny, řada stromů byla podrobena zdravotnímu a bezpečnostnímu řezu. Práce provádí firma BOBR z Hradce Králové, která byla vybrána na základě výběrového řízení a doporučena Agenturou ochrany přírody a krajiny v Pardubicích. Veškeré zásahy na stromoví byly konzultovány s odborníky i s Památkovým ústavem.

Po ozdravení parku se v dalších letech počítá s novou dosadbou. Samozřejmě, že do takového parku se nevysazují semenáčky a nebo půlmetrové odrostky stromů. I to bude opět závislé hlavně na dostatečném množství peněz.

Další akce

V rozpočtu města byly vyčleněny peníze na odborné ošetření stromů rostoucích před základní školou, u pošty a v ulici Anežky Malé. V ulici Anežky Malé bude provedeno prořezání a zkrácení některých větví. Práce provede odborná firma Greenservis Hradec Králové.

Biocentrum OBORA – Smiřice

Stavba biocentra byla převzata od budovatele tohoto díla – Vodohospodářských staveb, a. s. Hradec Králové v prosinci 1999. Město, coby majitel, muselo zajistit další náležitosti, jako je geometrické zaměření skutečného stavu záboru ploch. Byl zpracován provozní a manipulační řád biocentra. Vodohospodářská kolaudace díla byla provedena v květnu a nyní bude následovat již jen závěrečná stavební kolaudace.

Lokalita bude sloužit především k vytvoření ekologické stability v krajině. Město se bude podílet na ošetření zeleně – seče trávy, Vodohospodářské stavby Hradec Králové ještě po dobu tří let budou dbát na dosadbu stromků. O dozor nad biocentrem se kromě města zajímá přírodovědecký kroužek místní školy.

Občany jistě bude zajímat i možnost koupání. Nelze ji vyloučit, není však možné koupání za lávkou, kde je klidová zóna. Určité starosti nám způsobily letošní jarní záplavy, kdy se přes biocentrum převalila špinavá záplavová voda od Jaroměře. Ke stavební kolaudaci bude doložen základní rozbor vody. O jeho výsledku budou občané informováni.

Nebezpečný odpad

V dubnu byl uskutečněn svoz nebezpečného odpadu. Bylo sebráno celkem 1344 kg (1,344 tuny) starých barev, ředidel, postřiků, olejů a galvanických článků. Příští rok zjara tato akce proběhne opět. Žádáme proto občany, aby tyto nebezpečné složky odpadu separovali od ostatních odpadů a odevzdali je při dalším svozu.

Marcela Mráková, odbor správní a život. prostředí

O kaštanech a o klíněnce

V minulém čísle Zpravodaje čtenářka z Holohlav vyjádřila poděkování holohlavskému starostovi za to, že se přičinil o záchranu holohlavských kaštanů. A opravdu – překrásný byl pohled na bohatě rozkvetlou alej kaštanů na cestě od hřbitova k rybníku. Na listech také zatím není patrné napadení klíněnkou. V zájmu objektivy je nutno napsat, že i městský úřad ve Smiřicích se přičinil opakovanými postřiky o likvidaci škůdců kaštanů.

Kaštany se k nám do Čech prý dostaly před 424 lety a za tu dobu jsme si na ně zvykli. První snad byl vysazen v Praze roku 1576. Od té doby se rozšířil po celé naší vlasti a jsou jich vysazeny nádherné aleje a stromořadí. Staly se typickými pro české zahradní restaurace.

Dlouhou dobu byli botanikové přesvědčeni, že koňský kaštan (tak zní přesnější označení) pochází z Malé Asie. Není divu proč tomu tak bylo. Jako řada jiných rostlin dostal se i koňský kaštan do Evropy z Istanbulu (z Cařihradu). Tam, v polovině 16. století, téměř ve stejné době s tulipánem, patřil k módním rostlinám. Oba dva, koňský kaštan i tulipán, se pak vydaly stejným směrem na stejnou cestu. Byly prý nabídnuty znamenitému botanikovi té doby, Clusiovi, do Vídně. Odtamtud se pak dál rozběhly Evropou: tulipán do Holandska, koňský kaštan k českým hospodám. Ale nejen k nim. I to jméno, „koňský kaštan“, má prý turecké kořeny. Podle Petra Ondřeje Mattioliho jej tak nazývali Turci, protože prý „velmi prospívá proti dušnosti koní“.

Alespoň tak to stojí v druhém českém, tj. Veleslavínově, vydání proslulého herbáře pana Mattioliho z roku 1596.

Logické kořeny tohoto jména jsou průhlednější: ostnité oplodí koňského kaštanu připomínalo ostnité číšky prastaré kulturní dřeviny, kaštanovníku setého, pravého kaštanu. Proto kaštan. A protože ten druhý byl nepravý (ani se nepokoušejte jeho semena ochutnávat, šla by vám brzy pěna od úst), planý, divoký, tak se mu patrně dostalo přídomek koňský. Leda pro koně dobrý. Něco jako v jiném případě je psí – třeba psí víno, nebo vlčí – jako je vlčí mák. Tak zřejmě přišel koňský kaštan ke svému jménu.

Ta druhá jména, úřední botanická, mají také svou historii. *Aesculus hippocastanum*, tak zní vědecké jméno (v němž zase slyšíte ten koňský = hippo a kaštan = castanum) se v současné botanice česky jmenuje jírovec maďal. Slůvko jírovec se poprvé objevilo v tištěné podobě v Čelakovského „Dodavcích ke Slovníku Josefa Jungmanna“ v roce 1851. S „dodavkem“, že jde o slovo běžné, související či odvozené od výrazu jěry či jary, možná i jarý – ve smyslu trpký, hořký. (Zkuste ten kaštan ochutnat – a nebo raději ne! – a budete se divit, co na něm ti divoáci mají.) Slovo jírovec je svým způsobem novým rodovým jménem koňského kaštanu. Bratři Preslové ve svém díle *Flora česká – Květena česká* – vydaném v roce 1819 – koňský kaštan totiž dříve pojmenovali jako maďal. To slovo si „vypůjčili“ z maďarského *magyal* (čtete maďal), ale tam tak byla označována cesmína. Co vedlo Presly k tomuto přenosu nikdo nevypátral, možná že to zavinila podobnost ostnitosti listů cesmíny a plodů koňského kaštanu.

Skutečnou vlastí koňského kaštanu je ovšem Evropa, Balkán – území nevelké, ležící někde na hranicích Bulharska, Makedonie a Kosova (na území současného neklidu). Možná kousek i v Albánii nebo v Řecku.

A tato pravlast jírovec „proslavila“ až do dnešních dnů. Tedy ne tak jírovec, jako malého drobného motýlka, klíněnkou jírovcovou. Podíváme-li se na mapu této části Balkánu, najdeme Ochridské jezero. Tam někde zjistili dva jihoslovanští zoologové v roce 1986, že tamní jírovce jsou napadeny larvami tohoto motýlka – spíš mola než motýlka. Je to droboučký tvoreček s příčnými proužky a komicky sedící: jedny nohy má skrčené, druhé natažené. Celé této skupině říkají zoologové právě podle tohoto „posezu“ *klíněnky* nebo *vzpřímenky*. Je to ovšem tvoreček velice rafinovaný. Jeho larvičky jsou tak nepatrné, že vyžírají vnitřky listů. To „zelené“ v nich. Horní a spodní pokožky se ani netknou, ta jim slouží za strop i podlahu jejich pelíšku v listu i v jejich „důlní“ činnosti. Jsou to skuteční minéři. A tahle jejich protřelost nedovolí, aby je bylo možno zneškodnit pouze chemickým postřikem. Proto je účinnější na podzim po opadu spálit listí.

Koncem 80. let 20. století se vydaly klíněnky na vítězné tažení Evropou. Brzy postoupily Maďarskem a někdy kolem roku 1993 překročily naše hranice a objevily se na jižní Moravě. Odtamtud dorazily i k nám do Holohlav i do Smiřic. Není snad v Čechách koňského kaštanu, který by nebyl napaden. Klíněnky už údajně dorazily k Severnímu moři a Atlantickému oceánu.

Některé radikální (např. v Praze 2) chtěli zvolit razantní řešení – poražení kaštanů. Podle odborníků by to byl nesmysl. Nejlepší bude, až Ústav organické chemie a biochemie Akademie věd České republiky, zejména oddělení přírodních látek, vyvine feromon, látku, která dokáže nalákat samečky klíněnek do pastí. Podobně se zneškodňují kůrovcovití brouci. V letošním roce proběhnou velké ověřovací zkoušky v terénu (v laboratoři to funguje), a jestliže budou úspěšné, dostaneme brzy do rukou účinného pomocníka v boji s klíněnkou. Snad nám kaštanové aleje ještě nějakou dobu vydrží!

(mv)

9 u dějinách Smiřic

Šternberkové na smiřickém panství

1699

Rod Šternberků se zapsal do historie Smiřic hodně významně – zanechal ve Smiřicích velmi významnou památku – umělecky hodnotný barokní kostel včetně cenného vnitřního vybavení. Šternberkové vlastnili Smiřice kolem 100 let. Již jsme se několikrát mohli dočíst o nešťastném osudu mladého Jana Josefa ze Šternberka. V minulém čísle Zpravodaje byla uveřejněna mapa z roku 1720, na které jsme mohli vidět tvářnost okolí Smiřic. Znázorněná cesta od smiřického zámku až na konec osady Starý Ples nás „zavedla“ až k zdejšímu záměčku, který právě mladičký Jan Josef ze Šternberka koupil od hraběte Františka Antonína Šporka (majitele Kuksu). Zmíněný záměček byl označován jako Lusthaus (z němčiny – místo pro potěšení, rozkoš) – čili jako letohrádek.

V druhé polovině 17. století zvětšoval Jan hrabě Špork své panství a jmění v různých krajích Čech. Když koupil za 66.000 zl. rýnských Choustníkovu Hradiště u Dvora Králové, připadlo mu šest vesnic a rytířské sídlo Heřmanice n. L. se sedmi vesnicemi. První koupi sjednal s Leopoldem Vilémem markrabětem z Baden-Hochbergu a druhou s Václavem Felixem Talackem z Ještětic. Za sídlo rozsáhlého panství si zvolil Kuks (tehdy označovaný jako Kukus nad Labem). Ke Šporkovu panství náležela i současná osada Starý Ples přibližně mezi Josefovem a Jásennou.

Na rybnících v okolí Starého Plesu bývala v té době hojnost vzácného ptactva. To přimělo hraběte Šporka, známého milovníka lovectví, vybudovat na Plese nad rybníkem oboru pro zvěř a lovecký záměček. U záměčku nechal syn Jana Šporka – František Antonín hrabě Špork – postavit r. 1690 kapli zasvěcenou patronovi myslivců sv. Hubertovi – jedná se o krásnou pozdně barokní stavbu.

Mladičký majitel smiřického panství Jan Josef ze Šternberka viděl v hraběti Antonínovi Františku Šporkovi svůj vzor. Oba se často stýkali ve šporkovském letohrádku nad Starým Plesem. Věnovali se lovu – svatohubertovskému „halali“. Není proto ani divu, že roku 1698 Jan Josef hrabě ze Šternberka koupil od Františka Antonína hraběte Šporka statek Ples za 144.000 zl. rýn. kupného a 1.000 zl. klíčného. Špork tak učinil asi proto, že nebylo možno zdejší pozemky spojit s Kuksem. Hraběti ze Šternberka se zase naopak tyto pozemky zamlouvaly proto, že vhodně zaokrouhlily celek smiřický. Osada Ples byla obydlena ve všech 74 staveních, přibýlo jedno nové a na Metuji klapaly vesele 2 mlýny. Šternberk si nechal těsně před rokem 1700 zřídit k letohrádku lesem Rasošek přímou cestu od smiřického zámku. Cesta byla lemována alejí lip a jeřábů (to jsme mohli vidět na mapě v minulém čísle Zpravodaje).

Pojedeme-li od Josefova (josefovského letiště) po dnešním Starém Plesu až na konec vesnice, pak odbočíme doprava na „kopeček“, spatříme tam kapličku sv. Huberta, patrona loveckých družin. U kaple je márnice a hřbitůvek. Původně v těchto místech stávala tvrz, ze které se zde zachovaly nedaleko kaple již téměř nezřetelné příkopy a valy.

Kaple byla roku 1781 vysvěcena na filiální kapli kostela jásenského, roku 1837 byla opravena. Stavba kaple je osmiboká, barokní, orientovaná, centrální, s přilehlou sakristií na severu. Stěny

jsou zdobeny prostými lisenami. Okna půlkruhová s hladkými šambránami (šambrány = postranní části rámování oken a dveří = rámování převážně předstupující před líc zdiva – někdy však i vyhloubené). Portál je půlkruhový s kamenným rámem a letopočtem 1690. Po stranách a nahoře jsou výklenky s novějšími sochami. Kryt stavby je stanový, taškový s lucernou. Vnitřek je osvětlen čtyřmi okny, je sklenut hvězdou, na hranách široce zkosenou (viz foto).

Dřevěný oltář je raně barokní (viz reprodukci z publikace Emanuel Poche: Soupis památek historických a uměleckých v okrese královédvorském). Pravoúhlá tumba se sloupovou architekturou okolo nového obrazu sv. Jiljí. Nástavec je tvořen akantovými rozvilinami. Po stranách oltáře, na konzolách z akantů a růží, jsou sochy sv. Františka Serafinského a sv. Antonína z konce 17. století.

Na sever od kaple stojí márnice, čtvercová, půlkruhem uzavřená stavba. Průčelí s pravoúhlým, profilovaným portálem je členěno lisenami. Nad okapem tabulový štít s pseudoiónskými pilastry, zakončený segmentem. Uprostřed je umístěna barokní kartuše. Vykrojená křídla jsou zakončená postamenty s koulemi.

Jak už je výše uvedeno, kromě této kapličky zde nechal Špork r. 1690 postavit i lovecký zámek. Nejstarší pamětníci Starého Plesu říkají dosud tomuto tichému místěčku nade vsí „Na záměčku“ nebo „Na kopečku“. Lovecký hrádek zmizel, ale dnes už je mnohem více lidí, kteří ani nevědí, že tu někdy stával. Co se stalo se záměčkem? Pustl a byl nabídnut záměckému zahradníkovi Ferbasovi za 60 zlatých. Dostal 30 dní na rozmyšlenou. Nakonec však zahradník zámek nekoupil, protože nebyl vhodný k hospodaření. Stavba zmizela beze stopy v roce 1864 a poslední její zbytky byly zřejmě použity na stavbu josefovské pevnosti. Pod jedním stavením „Na záměčku“ se z doby Šporkovy zachoval pěkný sklep a na dvorku studnice s rumpálem.

Celé návrší bylo tehdy posázeno stromovím, jehož poslední zbytky zmizely asi před 70 lety. Nejeden pověst o tomto místě bývala v obci vyprávěna při „černých hodinkách“. V samotném

hájku prý bývala za tmavých nocí slyšet tajemná a bolestně pronášená slova: „Hodina dochází, člověk se nenachází.“ Až jednou našli tam na stromě neznámého oběšence a od té doby se prý již tento hlas neozval. Jen kaple tam stojí dodnes. Zmíněnou pověst literárně zpracoval p. učitel Jiří Matějka z Černožic.

(mv)

Tajemný hlas

Nikoho dnes ani nenapadne, že by právě na tomhle místě mohlo být kdysi veselo. A přesto je to pravda. Dnes tiché místočko posledního odpočinku staropleských usedlých lidí, na konci sedmnáctého století však místo mnohdy až divokých radovánek tehdejších mocných.

V roce 1690 nechal František Antonín hrabě Špork postavit na východním okraji obce Ples nádherný lovecký zámek zároveň s kaplí zasvěcenou ochránci lovců svatému Hubertovi. V ní se každý lov počínal i končil. Dnes již není po zámečku ani stopy a ze zámecké kaple se stala pro Starý Ples kaple hřbitovní.

Před těmi dlouhými staletími bylo kde lovit. Vždyť obě stavby se nacházely na severním okraji rozlehlého Pleského lesa, který tehdy sahal od Lejšovky na jihu až k Vlkovu na západě a takřka k Jasenné na straně východní. Po dnešním Novém Plese či Rasoškách nebylo tenkrát ještě ani potuchy.

Hrabě František Antonín Špork býval výtečným hostitelem. Šlechty se k němu na zámek sjíždělo hodně. Smiřičtí Šternberkové si dokonce nechali upravit přímou lesní cestu lemovanou překrásnou alejí listnáčů od smiřického zámku až k samotnému zámečku.

Návrší, na němž lovecký zámek stál, nechal hrabě osázet stromovím, které postupem doby vytvořilo kolem půvabné stavby a kaple nádherný hájek. Často se v něm účastníci šporkovských originálních zábav v parných letních dnech rozložili jen tak na hebké trávě ve stínu stromů. V době podzimních honů se pak stoly v hájku prohýbaly pod mísami zvěřiny a kolem kmitali rychlí sloužící.

V těsné blízkosti zámečku vyrostlo několik selských usedlostí. I těmto stavením se postupně začalo říkat, že jsou „Na Zámečku“. A tak se nelze divit, že to mnohým tamějším sedlákům začalo lézt do hlavy. Obzvláště však jednomu. Jmenoval se Mikuláš, ale se svým dávným přejícím jmenovcem neměl vůbec nic společného. Ba právě naopak.

Tenhle Mikuláš trávil dlouhé, předlouhé hodiny, skryt na okraji zámeckého háječku, tím, že pozoroval bavící se panstvo. Líbily se mu nastrojené dámy v parukách i šviháctí hejskové, obdivoval bujné koně, které kolem prováděli livrejovaní sluhové a naslouchal jemně tetelivým zvukům nablýskaných lesních rohů. Řečeno krátce – Mikuláš záviděl. A závist v něm hlodala čím dál tím víc.

A byla to právě tahle nectnost, která ho nakonec opanovala docela. V krátké době nebylo pacholka či děvečky, kteří by u tohohle hospodáře vydrželi. Vlastní ženu svou lakotou utýral až k smrti. Ani děti u něho nevydržely a z domu při první příležitosti utekly.

Usmyslel si, že se bohatstvím vyrovná panstvu.

Skrblil, shromažďoval majeteček v rozlehlých sklepích pod svou usedlostí, ale stále měl málo. Že šetřil i na jídle pro sebe, to nemusíme nijak zvlášť připomínat. Daleko horší bylo, že k smrti hladem přivedl i vlastní matku, která s ním jediná vydržela pod jednou střešou.

Když připravil matku do rakve – tu si zhotovil sám, přece nebude platit truhláři – otevřel okno a usedl vedle mrtvé. Nikdo k lakomci nepřišel, aby mu pomohl v první noci strážit nebožku.

Otevřeným oknem vstupovaly do místnosti, spoře osvětlené slaboučkou borovou loučí, tajemné zvuky listopadové noci. Jako by ty zvuky zvaly Mikuláše ven, do háječku, kde vítr trhal suché listy z unavených haluzí a svištěl mezi kmeny. Jenže když vyběhl před vrata usedlosti, ke studni s rumpálem, jako by ho zase cosi nutilo rychle se vrátit k rakvi uvnitř.

Když svůj útěk a opět návrat zopakoval již poněkolikáté, pojala ho do svých spárů hrůza, jakou doposud nikdy nepoznal. Vyběhl až mezi první stromy zámeckého háječku. Opřel se o mokrý kmen a ohlédl se zpátky k otevřenému oknu.

A zkameněl.

Jeho mrtvá matka stála u okna a její rty se pohybovaly.

Na tu vzdálenost nemohl vůbec nic slyšet, a přece, jako by jeho nitrem pronikal její zvučný hlas:

„Dokud se nenajde člověk, který ti pěkně nahlas odpustí tvé viny, tvou tvrdost srdce do téhle půlnocní hodiny, budeš se trápit opět celý další rok.“

Teď teprve opustil Mikuláše pocit ledu ve všech údech. Spěchal zpátky do světnice. Matka ale spala věčným spánkem. Do nádoby s vodou pod loučí zasyčel žhavý oharek.

Mikuláš se změnil. Alespoň si to myslel. Snažil se, ale po celý rok marně. Kdo mu měl pěkně nahlas odpustit? Ženu utýral, děti svým jednáním vyhnal, děvečky a pacholci byli kdoví kde ve světě a sousedé? Ať jim nabízel ze svého bohatství cokoli, nevěřili mu. Sami sebe se vždycky ptali, co za tím vězí, co bude Mikuláš za tu svoji ochotu chtít, čím je napálí, jak je okrade? Vždycky je těžší získat důvěru zpět, než ji ztratit.

Proto v listopadové noci opět stál Mikuláš před půlnocí v temném hájku bičovaném vichrem a do sténání haluzí zněla jeho bolestná slova:

„Hodina dochází, člověk se nenachází...“

Mikuláš se přestal stýkat s lidmi a ani jeho nikdo nevyhledával.

Léta slýchali lidé v okolí tato slova, až celá tahle věta vešla ve všeobecnou známost. Postupně pak lidé zapomínali, ale do zámeckého háječku by je před listopadovou půlnocí nikdo nedostal ani dvěma páry koní. Jen zpovzdálí tiše, s mrazením v zádech, naslouchali.

Až jednou, vichr té noci se zdál být silnější než obvykle, se úpěnlivého volání nedočkali.

V kalném a sychravě mlhavém ránu pak našli sousedé v hájku na silné větvi oběšence. Jen ne mnozí poznali v mrtvém Mikuláše. A to si ještě nebyli příliš jisti.

Od té doby byl v zámeckém háječku klid.

Časem lovecký zámeček zpustnul, až nakonec zmizel beze stopy. Postupně mizely i stromy háječku.

Dnes z oné doby najdeme v blízkosti Hubertovy kapličky právě jen dům se zbytky kamenných sklepení a starou studnu s rumpálem. A onu pověst o tajemném hlasu.

Když se pak lidí zeptáte, co tomu tajemnému volání říkají, dozvíte se od nich, že to byl hlas svědomí.

Někteří ale i dnes jen pokrčí rameny. Možná nevědí, co znamená slovo svědomí... Nebo to jen načas zapomněli?

Jedno pivo denně jako lék?

Lékaři nás stále – jistě oprávněně – nabádají k tomu, abychom neholdovali alkoholickým nápojům. Ono se totiž říká „čeho je hodně, toho je příliš!“ Často však platí i to známé – ale. Přišlo se totiž na to, že ten, kdo vypije denně jen malé množství alkoholu, je na tom zdravotně lépe, než naprostý abstinents. Z alkoholických nápojů prý nejlépe prospívá jedno (pozor jen jedno!!!) pivo denně. Pivo obsahuje kromě jiného i vitamín B6, který v těle člověka brání vytváření chemické látky zvané homocysteine – ta zvyšuje riziko vzniku srdečních záchvatů. Pití piva prý napomáhá vzniku tzv. zdravého – tedy i potřebného – cholesterolu.

Kapitoly z historie Holohlav

Paměti děkana F. M. Uhlíře

Minulé pokračování Kapitol z historie Holohlav nás seznámilo s osobností děkana Františka Martina Uhlíře. Zde jsme mohli poznat, že Uhlíř byl chytrým, vzdělaným, dovedným a energickým mužem. Díky těmto uvedeným vlastnostem mu byly svěřovány různé církevní úřady jak v Hradci Králové, tak dokonce i v Praze – v královéhradecké diecézi se např. stal generálním vikářem. V té době byl Hradec právě přeměňován na pevnost. 11. srpna 1767 se konala slavnost položení základního kamene k mostu přes Labe. Slavnostně se střílelo a páter Uhlíř při té příležitosti sloužil před mnoha diváky církevní obřad.

V Uhlířových názorech se odráží vliv idejí a snah nové doby josefinské, které však jeho ducha zcela neovládly. Je to přirozené, protože celý život prožil v době dřívější.

V roce 1775 děkan Uhlíř prožil v Holohlavech období selských bouří a v roce 1778 počátek války o bavorské dědictví, jejíž dějiště bylo v blízkém okolí. Historik Ludvík Domečka se zmiňuje o tom, jak děkan Uhlíř hned na jejím počátku přišel o tři koně. Na sýpce musel ubytovat 280 vojáků a na faře poskytnout nocleh generálům Wallisovi a Kinskému. V letním vedru se pak mezi rakouskými i pruskými vojáky rozšířila červinka a nákaza zasáhla i okolní vesnice. Děkan Uhlíř pohřbil 274 lidí, kteří tuto nemoc nepřežili. Sám se rovněž nakazil, ale nebezpečí šťastně přestál.

Události tehdejší doby poskytly děkanu Uhlířovi dostatek látky k tomu, aby mohl sepsat paměti své doby. Do této práce se pustil v roce 1776. Jeho vzpomínky se týkaly událostí, které se sběhly za jeho života (během panování císařovny Marie Terezie) v Čechách a hlavně pak na Královéhradecku.

Latinsky psané paměti nazval Uhlíř „Historia domus ac saeculi XVIII. eiusque morum“. Měly být doplňkem kroniky pamětní knihy holohlavské, ve které zapsal pouze nemovitosti patřící beneficiu. (A také seznam knih, které děkanství věnoval kníže Paar.) Diecézní správa nařídila v roce 1718 duchovním správcům vést pamětní knihy podle určeného schématu. Proto byla i v Holohlavech založena pamětní kniha a v jejím psaní pokračoval i F. M. Uhlíř. Uhlířovi však zřejmě nevyhovovalo oficiální schéma a založil si proto ještě jednu knihu vlastní. Nebylo to rozhodně z důvodu cenzury, neboť ta byla zavedena až teprve v roce 1795 (16 let po Uhlířově smrti).

Po úvodu nadepsaném „Potomkům“ líčí Uhlíř ve svých pamětech pověrečnost a zkázu mravů a zmiňuje se o klášterích, zvláště o minoritském klášteře v Hradci Králové, o nařízení císařském, kterým bylo omezeno zvyšování počtu mnichů a o řádu jezuitském a jeho zrušení.

Dále Uhlíř líčí spory a válku o španělské dědictví, pak válku o rakouské dědictví, tehdejší mravní zkázu v Praze, zadluženost šlechty a reformy Marie Terezie.

Po ukončení války o rakouské dědictví Uhlíř vzpomíná diecéze královéhradecké, kde stála jeho kolébka a do níž se opět r. 1763 navrátil. Několik upřímných slov věnuje královéhradeckým biskupům Janu Josefu hr. Vratislavovi, Antonínu Petrovi hr. Příchovskému a Heřmanu Hanibalovi hr. z Blümegen a vypisuje styky s tímto biskupem, který si ho zvolil generálním vikářem.

Potom vypravuje o válce sedmileté, líčí drahotu a selské povstání a vypsání války o bavorské dědictví, jejíhož ukončení se již nedočkal. Psaní pamětí totiž Uhlíř ukončil v listopadu roku 1778 a brzy na to dne 31. ledna 1779 zemřel.

HABENT SUA FATA LIBELLI – toto latinské rčení (Knihy mají své osudy) – v plné míře platí pro paměti děkana Uhlíře. Paměti se totiž ztratily a dlouho nebylo známo kam.

Až teprve v roce 1894 byl Ludvík Domečka – historik a ředitel historického muzea v Hradci Králové – upozorněn profesorem gymnasia v Jindřichově Hradci Dr. Josefem Novákem na to, že se Uhlířovy paměti nacházejí v profesorské knihovně tohoto gymnázia. Dr. Novák před svým odchodem z Jindřichova Hradce do Hradce Králové zapůjčil paměti Ludvíkovi Domečkovi. Ten z nich opsal nejzajímavější stati a v roce 1902 vydal útluou brožovanou knížečku „Z pamětí Františka Martina Uhlíře“. Po více než sto letech se paměti děkana Uhlíře aspoň ve výňatcích vrátily zpět do kraje, kde vznikly a ke kterému se vztahují.

Jak se však mohly dostat Uhlířovy paměti do Jindřichova Hradce? Uhlířovým nástupcem na holohlavské fary byl děkan František Josef Hnyk. Když se Hnyk stal roku 1786 kanovníkem v Českých Budějovicích, vzal asi Uhlířovy paměti sebou. Od něho se dostaly asi kanovníku budějovickému Janu Pingasovi a od toho jindřichohradeckému proboštovi Vojtěchovi Juhnovi. Po Juhnově smrti se paměti dostaly do profesorské knihovny jindřichohradeckého gymnázia.

Takřka před sto lety tedy Ludvík Domečka poprvé objevil Uhlířovy paměti a ocenil je jako zajímavý a autentický dokument z doby 18. století. Vydáním překladu části pamětí do češtiny zpřístupnil toto dílo mnoha zájemcům o historii našeho regionu. Malá knížečka z roku 1902 se stala historickým pramenem pro celou řadu odborných historických studií. Zvláště cenné bylo Uhlířovo líčení událostí při nevolnickém povstání v roce 1775.

Kde jsou Uhlířovy paměti nyní? Mohli bychom je vidět? Ano – jsou v Okresním archivu v Hradci Králové. Jak se tam dostaly? O to se zasloužil ředitel okresního archivu Dr. Petr Zimmermann. Jak už je výše uvedeno, Ludvík Domečka přeložil jen část pamětí. Dr. Zimmermann měl pochopitelně zájem o celé paměti. Začal proto po pamětech pátrat. V knihovně jindřichohradeckého gymnázia však už knihy s pamětmi nebyly a nikdo z gymnázia nevěděl, kam zmizely. Byly však objeveny v Okresním archivu v Jindřichově Hradci. Pak už bez velkých problémů byly Uhlířovy paměti se souhlasem Archivní správy v Praze přemístěny do Okresního archivu v Hradci Králové.

K případnému prostudování jsou tedy nyní v okresním archivu k dispozici 3 originální knihy pamětí i pamětní kniha holohlavské fary. Knihy jsou velkého foliového formátu. Pro naprostou většinu z nás by byly naprosto nesrozumitelné – jsou sice napsány čitelným písmem, ale jsou napsány latinsky. Latinský jazyk byl v 18. století – zvláště u kněze – zcela běžný. Zapsané informace vycházejí z Uhlířových osobních prožitků, vyprávění význačných osobností i ze soudobých časopisů. Uhlíř zde sám uvádí, že vypravuje co spatřil na vlastní oči nebo co se dověděl z hodnověrných pramenů.

Podobizna děkana F. M. Uhlíře

Téměř detektivní pátrání po Uhlířových pamětech by bylo možno doplnit ještě o jedno pátrání. Jak už můžeme vědět z minulého vyprávění o životě děkana Uhlíře, víme že v roce 1769 i jeho přispěním byla postavena budova děkanství. Potom si děkan zajel do Drusmy v Uhrách, kde získal titul infulovaného opata s právem používat odpovídajících znaků – berly a mitry (infule). Do této hodnosti byl požehnan v holohlavském kostele 15. srpna 1770. Zřejmě po získání této církevní hodnosti a pocty se nechal zvěčnit na obraze. V Domečkově knížce bychom se mohli dočíst: „Podobizna děkana Uhlíře zachovala se na děkanství holohlavském (pozn. to bylo napsáno v roce 1902). Představuje důstojného kmeta (pozn.: nevím, zda by se současný muž v 53 letech neurazil při označení „důstojný kmet!“), oděného v roucho kněžské, tváře výrazné a vážné, s odznaky důstojnosti opatské – berlou a infulí.“ Od napsání této zprávy uplynulo již téměř sto let a je nutno konstatovat, že zmíněný obraz v budově děkanství už delší dobu není. Nevěděl o něm ani žádný z farářů, kteří v době nedávno minulé působili na faře a v kostele. Lze doufat, že nikdo obraz nezničil, ale otázkou je, kam byl obraz přemístěn. Je docela možné, že obraz visí v některé další církevní budově nebo zdobí jinou místnost, aniž by lidé, kteří chodí kolem, věděli, že se na ně z obrazu dívá holohlavský děkan Uhlíř. Vážení čtenáři, pokud byste o obraze a o jeho osudu něco věděli, ozvěte se.

(mv)

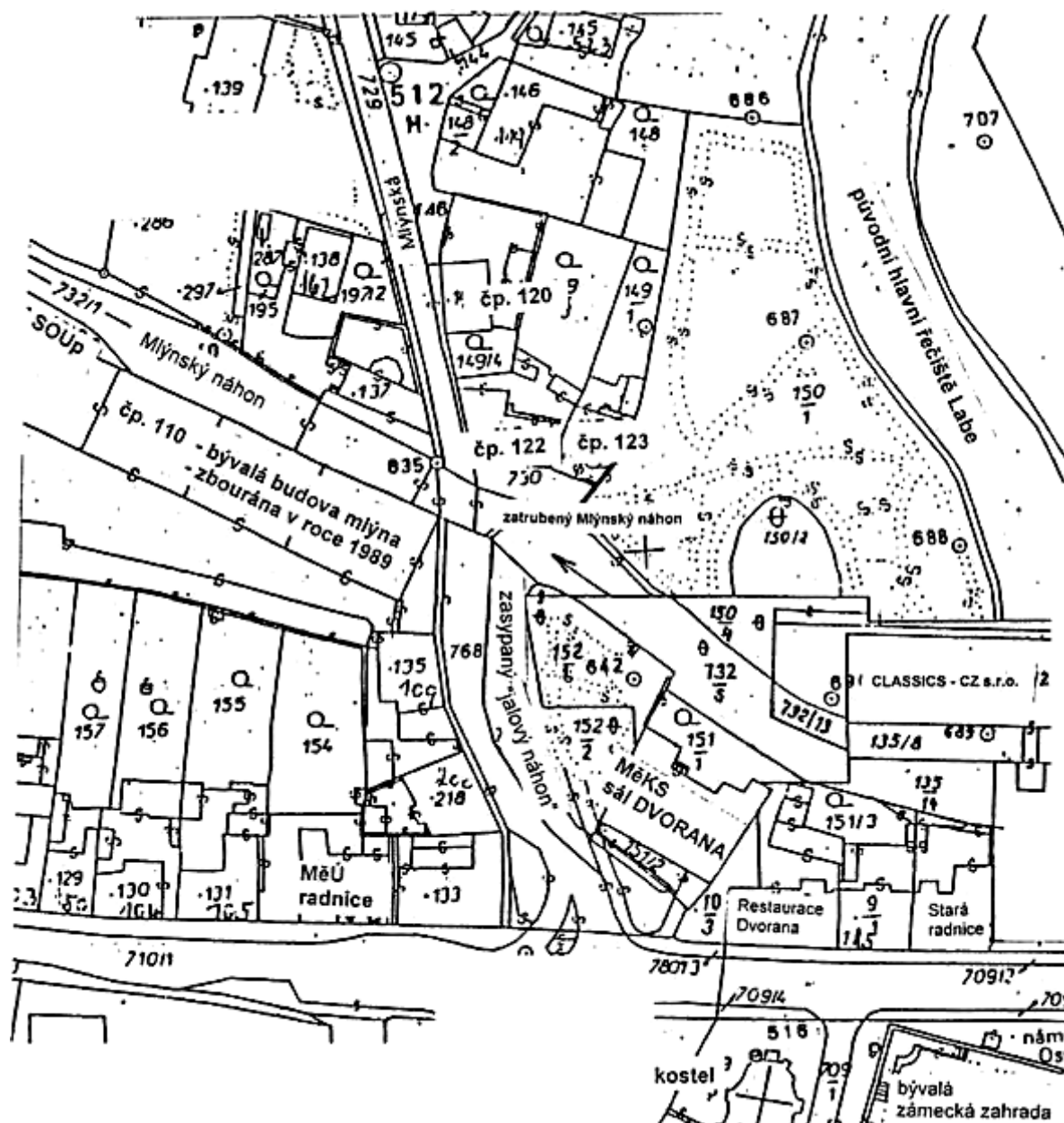

Z historie domů ve Smiřicích

Když byly ve Smiřicích roku 1780 přechíslovány domy, vznikla situace, kdy nejstarší domy měly v té době nejnižší a nejvyšší popisná čísla. Bylo tomu tak proto, že domy byly na severní straně hlavní ulice (Palackého) číslovány od zámku směrem k Pácaltovu kopci a na straně jižní byly číslovány od Pácaltova kopce k Malému stadiónu (ke Šternberkovu nábřeží) – teprve výstavbou dalších domů hlavně jižním směrem za školou se číslování domů pomíchalo. Na východní straně Smiřic poblíž kostela a zámku (původní základ Smiřic) byly tedy soustředěny domy s nejnižšími a nejvyššími popisnými čísly. Jejich stáří je předurčilo k tomu, že začaly být jako zchátralé postupně bourány – jejich popisná čísla byla použita k označení nově postavených domů. Při popisování historie smiřických domů jsme zatím došli od čp. 2 až k čp. 10 – původní domy s těmito popisnými čísly již byly zbourány.

V minulém čísle Zpravodaje byla uvedena historie zbouraných domů čp. 120, čp. 122 a čp. 123. Na uveřejněné mapce si můžete prohlédnout, kde tyto domy stály. Můžete si prohlédnout jak vypadá současná a jak vypadala dřívější situace okolí těchto domů. Zjistíte, že v roce 1989 zbouraný mlýn měl čp. 110 – jeho čp. převzalo Střední odborné učiliště potravinářské. Čp. 111 ještě stojí, ale tento dům byl původně postaven před 111 lety jako „dětská opatrovna“ a jako útulek pro nemocné a staré lidi – dům známý později pod označením „chudobinec“.

Na mapce vás může překvapit, kudy před regulací teklo Labe. Před Dvoranou je znázorněn až po II. světové válce zasypaný tzv. jalový náhon. Již jen starší obyvatelé Smiřic si uvědomí, že v místě zbouraných domů čp. 122 a 123 je Mlýnský náhon ukryt pod zemí v trubkách.

Jak je to s popisným číslem 121?

Když ing. Kupka psal ve Zpravodaji č. 1/2000 o zbořených domech na začátku Mlýnské ulice (dříve Mautnerovy třídy), poznamenal, že v této lokalitě chyběl v postupné řadě dům s popisným číslem 121. Toto číslo patřilo na opačné straně Smiřic dnes už také zbořenému domu, patřícímu bývalému mistru kominickému panu Izaidesovi.

Ukázalo se, že Zpravodaj má pozorné čtenáře i mezi mladšími čtenáři. Mladý smiřický sklenář Tomáš Spurný se na zmíněný článek ozval, aby doplnil, že popisné číslo 121 má nyní jeho provozovna (i s prodejnou levných oděvů) v Zemanově ulici.

(mv)

Dům Doubkovský

Čp. do roku 1780:	26	Čp. po roce 1780:	120
-------------------	----	-------------------	-----

Ulice	Mautnerova	Poloha v katastru	
Výměra m ²	509	Číslo parcelní	147

Stručná historie:

Dům byl bez luk a polí. Držitel platil vrchnosti ročně 4 gr. ve dvou splátkách a děkanovi 1 gr.

V roce 1916 je mezi spolumajiteli uváděna Ph. Dr. Olga Fišerová – vlastnila 1/3.

Pozn. k pol. č. 12 a 13 :

Ze Šrámkovy rodiny pocházel msgre Šrámek – kněz a papežský komoří, který zde dožil kolem r. 1940.

Z této rodiny pocházela i akademická malířka sl. Helena Šrámková.

Na přelomu 19. a 20. století dům sousedil s tzv. starou poštou. Okolo roku 1980 byl dům pro zchátralost zbourán.

Č.	Chronologie majitelů	Způsob nabytí	Způsob užívání	Způsob zcizení	Datum změny	Cena
1	Jindřich Doubek			prodej	9. 11. 1663	200 kop
2	Jan Beneš	koupě		prodej	27. 4. 1694	110 kop
3	Jiří Fryml, mlynář	koupě		prodej	19. 2. 1703	185 kop
4	Václav Holíč	koupě	Kupující z Malých Smiřiček měl hospodu a kovářnu na Holíčově (dnes Pácaltově) kopci. Po jeho smrti došlo k dohodě dědiců.	odkaz	7. 11. 1730	233 zl. + 30 gr.
5	Jakub Skála s manželkou Annou, roz. Holíčovou	dědictví		prodej	2. 9. 1746	214 kop, 17 gr., 1 denar
6	Josef Valášek		Roční plat změněn na 2 zl. 48 kr. kontribuce; extra vydání 1,5 kr., militární concurenz 11,5 kr., úrok 2x ročně 11 kr.	odkaz		
7	Anna Valášková vdova	dědictví	Vdova se provdala a přenechala svůj domek převodem.	převod	1. 1. 1787	800 zl.
8	Kašpar Ciker	převzetí		prodej	25. 7. 1816	2500 zl.
9	František Slezák s manž. Marií	koupě		odkaz	3. 1. 1837	
10	Marie Slezáková	dědictví	dále rychlý prodej asi dceři	prodej	26. 1. 1837	1200 zl.
11	Pavčina Slezáková	koupě	Pravděpodobně se provdala a převedla část domu na manžela.	převod	6. 9. 1840	765 zl.
12	Václav Šrámek s manželkou Pavlinou	převzetí	Václav byl dle dosažitelných údajů c. a k. poštmistrem, jeho „živnost“ převzala dcera Františka Horáková. Dům zdělili po čtvrtinách 4 sourozenci: Františka Horáková, Josef, Aloisie a Marta Šrámkovi.	odkaz	28. 4. 1878	
13	Františka Horáková Josef Šrámek Aloisie Šrámková Marta Šrámková	dědictví	Každý vlastnil ¼.			

Dům Řezníkovský

Čp. do roku 1780:	24	Čp. po roce 1780:	122
-------------------	----	-------------------	-----

Ulice	Mautnerova	Poloha v katastru	
Výměra m ²	437	Číslo parcelní	148

Stručná historie:

Domek byl bez polí a luk. Držitel platil o sv. Jiří a sv. Havlu po 4 gr. a naturální dávku 1 slepici ročně.

Po roce 1866 byla v tomto domku umístěna pošta (od 19. 8. 1840 byla pošta ve Smiřicích v domě čp. 12).

V roce 1910 kupuje domek firma Šimon Klein a syn.

Č.	Chronologie majitelů	Způsob nabytí	Způsob užívání	Způsob zcizení	Datum změny	Cena
1	Alžběta Jindrová			prodej	13. 11. 1659	150 kop
2	Tomáš Jindra	koupě	Koupě proběhla asi mezi manželi, neboť „... od pozůstalé vdovy Alžběty kupuje...”	prodej		
3	Alžběta Jindrová			prodej	13. 4. 1694	100 kop
4	Václav Pelikán	koupě		prodej	15. 4. 1700	100 kop
5	Václav Runkas	koupě	Zemřel r. 1721 a zanechal dospělé i nedospělé děti. Vrchnostenský soud (úřad) určil, že nejstarší dcera Kateřina opustí službu a bude pečovat o nedospělé sourozence, za což jí byl připsán domek.	rozsudek vrchnost. soudu	7. 11. 1730	150 kop
6	Kateřina Runkasová	příděl	Po sňatku nabyl polovici domu manžel.	převod	?	
7	Jan Baroch s manželkou Kateřinou	převzetí	Kateřina ovdověla neznámo kdy a stala se jedinou majitelkou.	odkaz		
8	Kateřina Barochová	dědictví	Pro své stáří prodala dům svému strýci.	prodej	11. 7. 1764	150 kop
9	Václav Runkas	koupě	Po 30 letech přejímá dům jeho zeť.	převod	14. 2. 1794	150 kop
10	Jan Šandera	převzetí	Po otci převzal dům v ceně 640 zl. syn s manželkou Františkou, roz. Kučerovou.	převod		640 zl.
11	Václav Šandera s manželkou Františkou	převzetí	Zřejmě ovdověl a držel domek sám.	odkaz	29. 12. 1849	
12	Václav Šandera	dědictví		prodej	27. 4. 1852	580 zl.
13	Josef Hejčman s manželkou Kateřinou	koupě	Po ovdovění přešel celý domek na vdovu Kateřinu.	dědictví - odkaz	30. 9. 1869	510 zl.
14	Kateřina Hejčmanová	dědictví		odkaz	7. 11. 1879	
15	Josef Hejčman s manž. Annou	dědictví				

Dům bez názvu – postaven v novější době

Čp. do roku 1780:	23	Čp. po roce 1780:	123
-------------------	----	-------------------	-----

Ulice	Mautnerova	Poloha v katastru	
Výměra m ²	509	Číslo parcelní	129

Stručná historie:

Pozemek (158 m) koupil od svého švagra Jana Barocha Václav Runkas za 11 zl 45 kr. V roce 1910 se stává majitelem firma Šimon Klein a syn.

Č.	Chronologie majitelů	Způsob nabytí	Způsob užívání	Způsob zcizení	Datum změny	Cena
1	Václav Runkas	postavil	Domek postaven majitelem a do knih byl vložen 24. 5. 1751.	odkaz	14. 9. 1781	30 zl.
2	Jiří Runkas	dědictví	Syn zesnulého stavebníka držel domek do roku 1805, kdy ho prodal Václavu Veselkovi z Labské Tejnice.	prodej	25. 2. 1805	150 zl.
3	Václav Veselka	koupě	Majetek přešel „odevzdávací listinou“ na nové majitele.	odevzdání	8. 6. 1857	
4	Josef Hájek s manž. Terezií	převzetí				

O tomto domku je méně údajů, protože jeho historie trvala přibližně „jen“ 200 roků.

Ing. Lubomír Kupka, kronikář města

ZE ŽIVOTA ZÁKLADNÍ ŠKOLY

V této rubrice bychom chtěli naše občany tentokrát seznámit s některými soutěžemi, kterých se žáci zúčastnili v rámci školy nebo okresu. V přehledu uvádíme nejúspěšnější žáky.

Matematická soutěž – Pythagoriáda – školní kolo

Kategorie 6. tříd

1. místo	Mazák Jaromír
2. místo	Dus Jakub
3. místo	Teichman Michal

Kategorie 7. tříd

Řízek Jiří
Hatáková Nela
Beková Magda

Matematická soutěž – Pythagoriáda – okresní kolo

V kategorii 6. tříd obsadil Jakub Dus 2. místo a Jaromír Mazák 5. místo. Soutěže se zúčastnilo 87 žáků z okresu Hradec Králové.

V kategorii 7. tříd obsadili žáci naší školy 9., 10. a 11. místo v pořadí Beková Magda, Hatáková Nela a Řízek Jiří.

Matematická olympiáda – školní kolo

1. místo	Teichman Michal
2. místo	Kratochvílová Alena
3. místo	Nymša Marek
	Jágr Jaroslav

Matematický korespondenční seminář

V průběhu celého školního roku se někteří žáci na 1. stupni školy zapojili do této matematické soutěže. Nejlepších výsledků dosahují v konkurenci škol hradeckého okresu sourozenci Petr a Pavel Šutákovi.

Olympiáda v českém jazyce – školní kolo

1. místo	Kučera Vojtěch
2. místo	Korelová Julie a Ryšavá Pavlína
3. místo	Holmanová Michaela

Do okresního kola postoupil Kučera Vojtěch a obsadil 10. místo.

Soutěž v anglickém jazyce – školní kolo

Kategorie 6. a 7. tříd:

1. místo	Jaromír Mazák
2. místo	Gabriela Labská
3. místo	Vladimíra Vokřálová

Kategorie 8. a 9. tříd:

1. místo	Marcel Mochan
2. místo	Ondřej Hottmar
3. místo	Jaroslav Jelínek

Jazyková soutěž AMOSEK

1. místo	Milan Slovák
2. místo	Libor Machek
3. místo	Lukáš Jirousek

Poznávání živočichů – školní kolo

1. místo	Veronika Králová
2. místo	Jan Hryzlík
3. místo	Jiří Novák

V soutěži Rok 2000 – rok ochrany motorových vozidel

Porota zhodnotila 87 výtvarných prací a mezi nejlepšími v okrese Hradec Králové byli také žáci naší školy.

I. kategorie	2. místo	Koldrt Lukáš
II. kategorie	1. místo	Výravská Zdeňka
	4. místo	Truksová Jitka
	5. místo	Snovák Petr
III. kategorie	3. místo	Stránská Tereza
	5. místo	Mikolášková Martina

Dopravní soutěž

11. května 2000 proběhlo v Hradci Králové okresní kolo Dopravní soutěže. V této soutěži předvedli svoje cyklistické umění také žáci naší školy, které již po několik let připravuje pan Aleš Šob z MěDDM ve Smiřicích. Také letos byli velice úspěšní.

V I. i II. kategorii obsadila družstva ze Smiřic 1. místa a nejlepší z nich budou naši školu reprezentovat i v kole krajském.

Za mladší žáky:	Bartoň Michal, Košťál Adam, Jágr Jaroslav Mikolášková Martina, Rapouchová Petra, Čížková Tereza
Za starší žáky:	Janáčková Kateřina, Dvořáčková Věra, Hušek Pavel, Ornst Martin

Výtvarná soutěž „Žijeme spolu“

V soutěži u příležitosti Světového dne seniorů byla oceněna práce Jany Andryšové.

Soutěž o nejlepší velikonoční kraslici

	1. místo	2. místo	3. místo
1. třídy	Kodet Aleš	Klůzová Veronika	Prášek Rudolf
2. třídy	Šrytrová Lucie	Mrázová Veronika	Bláhová Jaroslava
3. třídy	Šuhajda Vladimír	Říha Tomáš	Pozanová Lima
4. třídy	Dvořáčková Markéta	Vajnlichová Petra	Sitová Michaela
5. třídy	Klíž Marek	Hož Michal	Jasinková Martina
Holohlavy	Kratěna Jaroslav	Dočekal Marek	Tesařová Pavla

Školní kolo pěvecké soutěže – Smiřický slavík

	1. místo	2. místo	3. místo
I. kategorie	Rudel Roman	Šemberová Ivana Foltová Zuzana	Kotek Lukáš Marethová Veronika
II. kategorie	Kombercová Petra	Šustová Zuzana Dvořáčková Markéta	Ferbasová Andrea Čermáková Aneta
III. kategorie	Janderová Adéla	Kadečková Edita Klížová Pavla	Doležal Zdeněk
IV. kategorie	Rožnovská Martina	Tučková Gabriela	Vávra Marek Jakoubková Jana Smotlachová M.

Zeměpisná korespondenční soutěž – EUROREBUS

Do této soutěže se zapojili žáci 9. tříd. Do celostátního kola postoupily žákyně – Juričková Martina a Andrášová Jana.

V současné době probíhají na škole další soutěže a nejúspěšnější žáci budou reprezentovat naši školu v okresních kolech. Na závěr školního roku připravujeme dvoudenní sportovní olympiádu.

S výsledky vás seznámíme v příštím čísle Zpravodaje.

Petr Rohlena, ředitel školy

Smiřičtí cyklisté opět bodovali

Cyklistický kroužek smiřického Domu dětí a mládeže se zúčastnil okresního i regionálního kola dopravní soutěže mladých cyklistů. V okresním kole byli úspěšní mladší (5. a 6. třída) i starší (7. a 8. třída) cyklisté. V regionální soutěži mladší smiřičtí cyklisté skončili na třetím místě. Starší cyklisté se zde umístili na prvním místě a budou reprezentovat východní Čechy v celostátním kole dopravní soutěže mladých cyklistů v Úštěku. Podaří se jim probojovat se jako v minulých letech do mezinárodní soutěže? Držme jim palce!

Biocentra u Smiřic a v okolí

Kolaudace biocentra Obora proběhla v měsíci květnu. Kvalitu vody i stav písčitých břehů zhoršila jarní povodeň, protože se přes celé biocentrum valila kalná labská voda. Proto ještě na začátku června byla nepřístupná lávka, rozdělující vodní plochu, a která má sloužit k pozorování života vodního ptactva.

Další biocentrum vzniklo u nedalekého Hubílesa na místě bývalého písničku, kde však byla i po zavezení pouze bažina. Biocentrum o celkové rozloze 3,9 hektaru tvoří nevelký rybník (60 arů) s přilehlými svahy osázenými 1200 stromky a keři (střemchy, lípy, duby letní i zimní, borovice, trnky, ptačí zob, šípkové růže). Dílo jistě přispěje k ozdravení krajiny, fauna zde najde útočiště pro kladení mláďat. Další biocentra lesního typu vzniknou na Bílém kopci a u Lejšovky.

I na druhé straně od Smiřic – u Habřiny – vzniknou další 4 biocentra s celkovou výměrou 14 hektarů. Jedno biocentrum – rybník se zelení o výměře kolem 2 ha – vznikne na místě, kde byl před 160 lety rybník vysušen a přeměněn na pole. Další 3 biocentra vzniknou v okolí říčky Hustířanky. I v tomto případě se počítá s osázením okolí vodních ploch zelení. Habřinští loni vysázeli duby a letos budou vysazovat okolo 1000 smrčků. Chtějí vybudovat i několik studánek, které poslouží k zadržení vody v krajině. Habřinští chtějí přispět i ke zvýraznění odpočinkové funkce obecního lesa.

Tradiční kácení máje

Ve Smržově a v Hubílese na konci května po 52 letech káceli májky a „vyváděli“ děvčata a vrátili se tak ke zdejší staré tradici. Sedm párů vyšňořených koní zapřažených do kočárů projíždělo oběma obcemi a zastavovalo u stavení označených po celý květen březovou májkou – tedy u stavení, ve kterých bydlí svobodná děvčata. Ty pak mládenci „vyváděli“ ze

stavení. Odměnění byli tancem při hraní doprovázející dechové kapely, někde za odměnu nechyběla ani sklenička něčeho ostřejšího. Zastávka u těchto domů byla ukončena podříznutím májky.

Po „vyvedení“ děvčat odešli všichni ke smržovskému koupališti, kde byla velká májka. Zde však silný déšť narušil pěknou akci a dva mládenci museli májku skácet za silného deště. Kapela musela hrát pod střechou, ale tancechtivým to jistě vůbec nevadilo.

Dům dětí a mládeže

I letos připravil pro děti na prázdniny zajímavé pobyty v přírodě. Jeden bude uspořádán pro děti od pěti do deseti let v horské chatě v Deštném v Orlických horách. Byl o něj projevem velký zájem a je zcela naplněn. Druhý pobyt je připraven dětem od 3. třídy výše v Bernarticích u Trutnova. Tento pobyt bude zaměřen hlavně sportovně. Kromě kopané a lehké atletiky zde bude i táboření, koupání a vycházky do okolní přírody.

MĚSTSKÝ ÚŘAD SMÍŘICE, MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO SMÍŘICE
HRADECKÁ KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ SPOLEČNOST/UMĚLECKÁ AGENTURA

pořádají

SMÍŘICKÝ HRADEC

SOBOTA 24. 6. 2000

OD 12.00 HODIN V AREÁLU ZÁMKU VE SMÍŘICÍCH

Účinkují:

**LOKÁLKA
NOVÝ PAKA
JABLKOŇ
JINDŘICH KEJAK
FLEKET
LOJZO
IZER/DOBRODINSKÝ**

VSTUPNÉ

děti do 6 let zdarma, děti od 6 do 15 let 30 Kč, dospělí 99 Kč

Součástí festivalu bude staročeský jarmark a bohaté občerstvení

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK:

Městské kulturní středisko Smířice, tel. 049/5941701, Informační centrum HK, Gočárova 1225, tel. 049/5534481, 5534485, www.ic-hk.cz

ARAL umělecká agentura

poděkování sponzorům festivalu

KAMBERNÁ KAMBERNÁ	ČESKÝ ROZHLAS ČESKÝ ROZHLAS	Jiří Pál TEAM Fotografie a video	Reprografie Reprografie	TRIO TRIO	Koopre F&H Koopre F&H	PĚTR KRATOCHVIL PĚTR KRATOCHVIL	PHILIPKY PHILIPKY	RESTAURACE RESTAURACE
DADRUS sběrné suroviny	RUND Ladislav svaz odpadků	REHABILITACE Směkalová Věra	PAVEL BROŽ PAVEL BROŽ	SPEKTRUM PhDr. P. Antoniovská	PĚTR MATUŠKA PĚTR MATUŠKA	TEROP spol. s r.o. TEROP spol. s r.o.	KPM KPM	CLASSIC-CE CLASSIC-CE
KPM KPM	CLASSIC-CE CLASSIC-CE	AG COM AG COM	OLD PINE OLD PINE	POTRAVINY "U VAŠATU" POTRAVINY "U VAŠATU"	BK BDK - GLASS SMÍŘICE BK BDK - GLASS SMÍŘICE	BYT FEIC BYT FEIC		

Následující článek byl upraven z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů – byla vymazána data narození a adresy dětí a přesná data sňatku a bydliště snoubenců.

Z MATRIKY MĚSTSKÉHO ÚŘADU

Děti

narozené v období od 1. března do 15. května 2000:

1. s trvalým bydlištěm ve Smiřicích a v Rodově:

Daniel Rafael
Martin Müller
Daniel Sladký
Kateřina Laburdová
Lukáš Mikunda

2. s trvalým bydlištěm v Holohlavech:

Ondřej Koleno
Nicolette Rudelová
Vojtěch Krtek

Sňatky

uzavřené v obřadní síni Městského úřadu ve Smiřicích
období od 1. března do 15. května 2000:

březen	Jiří Schwarz Petra Hošková
duben	Ondřej Šolc Lenka Pomezná Jaroslav Šimůnek Ing. Vratislava Dušková Josef Korda Jana Šulcová

Milan Špryňar
Miroslava Kopová
Václav Remeš
Marie Zámečnicková
Zdeněk Císař
Jitka Kulhánková
Pavel Černý
Eva Medová

BLAHOPŘEJEME

jubilantům z období od 1. března do 21. května 2000:

Jubilanti ze Smiřic a z Rodova:

94 let	Sychrovská Emilie	Smiřice, Příční 159
93 let	Urbanová Emilie	Smiřice, Gen. Govorova 574
91 let	Černá Anna Suchánek Václav Šebková Terezie	Smiřice, Gen. Govorova 55 Smiřice, Nývltova 51 Smiřice, Nová 175
90 let	Marková Josefa Pavlíková Stanislava	Smiřice, Kršovka 462 Smiřice, Jiráskova 330
85 let	Vachková Milada	Smiřice, Nová 178
80 let	Jarošová Růžena Kordina Josef Volejník Jan	Smiřice, A. Malé 284 Rodov 80 Smiřice, Palackého 96

Jubilantka z Holohlav:

80 let	Provazníková Františka	Holohlavy, Zadní 141
---------------	------------------------	----------------------

Z NAŠICH ŘAD ODEŠLI

v období od 1. března do 15. května 2000:

1. občané, kteří měli trvalé bydliště ve Smiřicích a v Rodově:

Hojný Josef	Smiřice, Lidická 376	nar.: 1930	zemřeli: 14. 3. 2000
-------------	----------------------	------------	----------------------

Hladík Josef	Smiřice, Gen. Govorova 579	1956	17. 3. 2000
Ulrich Rudolf	Smiřice, Cukrovarská 511	1931	21. 3. 2000
Jonešová Hana	Smiřice, Labská 409	1924	28. 3. 2000
Kloubec Karel	Smiřice, Jiráskova 266	1907	9. 4. 2000
Kuchtík Martin	Smiřice, Cukrovarská 512	1980	23. 4. 2000
Puterková Marie	Rodov 21	1939	30. 4. 2000
Kopecká Božena	Smiřice, Kršovka 463	1910	1. 5. 2000
Jirousek Miloslav	Smiřice, Mlýnská 115	1931	3. 5. 2000
Dospělová Libuše	Rodov 7	1946	7. 5. 2000

2. V Holohlavech v uvedeném období nikdo neumřel.

Za OÚ Holohlavý
(VV)

Stanislava Klimešová
matrikářka

Zmizel jeden velký „bolák“ blízké krajiny

Kdysi byl ve Zpravodaji námět na procházku v okolí Smiřic. Tato procházka vás měla vést i kolem „písáku“ v blízkosti Čibuze. V té době se už zde netěžil písek, ale do vzniklého vytěženého prostoru bylo vyváženo to nejhorší kde co bylo. Vyvážely se sem i odpady z Hradce Králové i z celého okolí. Vznikla skládka, která mohla velmi nepříznivě ovlivňovat kvalitu spodních vod. Proto byl přísun dalšího odpadu zastaven. Ale znáte to. Ani závory, ani zákazy nezabránily tomu, aby sem byl navážen další a další odpad.

V současné době už je původní skládka překryta a zarovnána zeminou, získanou hlavně při budování biocentra OBORA. Rozhodně se nepočítá s tím, že by zde mělo být normální pole vzhledem k tomu, jaký materiál (jistě i zdraví škodlivý!) je zde zahrnut. Počítá se s osazením tohoto prostoru stromy a keři.

Labe opět čistou řekou

Není to až zas tak dávno, kdy bylo o řece Labi známo, že patřilo k nejznečištěnějším vodním tokům v Evropě. Ještě před 15 lety byla tato naše hlavní řeka označována za mrtvou řeku, protože se v ní už nevyskytovali žádní živočichové.

Budování čistíren odpadních vod a další ekologické zásahy dopomohly k tomu, že se čistota vody v Labi výrazně zlepšila a dá se srovnávat se stavem před 100 lety. Radost z toho můžeme mít my všichni – hodně se mohou radovat rybáři, protože se v Labi objevují i druhy ryb, které vyžadují čistou vodu. O čistotě vody v Labi svědčí např. i to, že se do labských vod vrátili i bobři.

Staří filosofové říkali:

Čím méně má člověk věcí, tím méně má starostí.

Regionální jízdní řád

Na přání mnoha čtenářů uveřejňujeme i tentokrát stručný výpis z jízdního řádu ČD pro trať 031 Pardubice–Jaroměř (čtenáři se většinou přiznávají, že se jim nechce se s jízdním řádem opisovat). Je však třeba upozornit na to, že se jedná jen o informační výpis, ve kterém nejsou pro stručnost zaznamenány různé výjimky, které se týkají provozu ve dnech pracovního klidu, svátků a zvláště na konci kalendářního roku. Na tyto výjimky se musíte informovat přímo na nádraží. Je třeba upozornit čtenáře i na to, že ČD předpokládají úpravy jízdního řádu ke dnům 23. 7. 2000, 24. 9. 2000 a 28. 1. 2001.

Je potěšitelné, že na zdejší trati 031 nedošlo k omezení dopravních spojů a že i doby odjezdů se změnily většinou jen zcela nepatrně. Na trati 046 Smiřice–Hněvčeves přibyl dva zajímavé spoje. Cestující může vyjet z Hradce Králové směrem na Jičín ve 4:22 hod., v Hněvčevsi může pokračovat ve 4:55 hod. do Smiřic – příjezd v 5:12 hod. Odpoledne bychom mohli vyjet v 15:49 hod. směrem do Hněvčevsi a odtud v 17:15 hod. pokračovat do Jičína – příjezd v 17:37 hod.

031 Jaroměř – Smiřice – Hradec Králové – Pardubice

	x, So		Spěšný								x, S	x
Jaroměř	4:33	5:10	5:37	6:10	7:10	8:45	11:01	12:15	13:28			
Smiřice	4:42	5:20	5:45	6:21	7:21	8:57	11:09	12:25	13:34			
Hradec Kr.	4:56	5:34	5:57	6:35	7:35	9:11	11:22	12:39	13:43	13:50		
Pardubice	5:29	6:06	6:27	7:24	8:10	9:50	11:55	13:27	Praha	14:13		

x = jede ve všední den

	Pá, So		So, Ne		x					
Jaroměř	13:45	14:19	14:53	15:37	16:41	17:22	18:02	19:03	20:10	22:12
Smiřice	13:55	14:29	15:03	15:47	00:00	17:30	18:12	19:15	20:19	22:20
Hradec Kr.	14:09	14:42	15:17	16:01	17:02	17:41	18:25	19:28	20:33	22:34
Pardubice	14:38	15:23	15:56	16:41	17:47	18:26	19:07	19:56	21:02	23:10

031 Pardubice – Hradec Králové – Smiřice – Jaroměř

	x		x	So, Ne		x	80			
Pardubice	4:30	4:57	5:36	6:19	6:19	8:20	8:41	10:00	10:47	11:47
Hradec Kr.	5:02	5:42	6:21	6:53	7:04	8:45	9:20	10:32	11:31	13:02
Smiřice	5:20	6:00	6:38	7:05	7:21	8:57	9:35	10:46	11:45	13:17
Jaroměř	5:29	6:09	6:47	7:12	7:30	9:03	9:43	10:53	11:54	13:26

	+		Spěš							
Pardubice	13:34	14:13	14:56	15:31	16:04	17:31	18:33	18:58	20:06	22:00
Hradec Kr.	14:13	14:46	15:30	16:17	17:10	18:36	19:02	19:39	20:35	22:44
Smiřice	14:29	15:03	15:48	16:32	17:25	18:51	19:14	19:54	20:50	22:59
Jaroměř	14:38	15:12	15:56	16:40	17:34	19:00	19:21	20:03	20:59	23:08

Ze školních lavic:

Abych měl pevně zdraví, vozí mě tatínek na chalupu s cementem.

Abychom byli zdraví, jíme sice vydatně, ale přejídáme se skromně .

Ač se to o zvířatech a ptácích ví, člověk dlouho nevěděl, proč lítá netopýr.

Alkoholik je člověk, který neudrží rovnováhu.

Archimédův zákon vznikne, ponoříme-li do vody těleso a voda přeteče.

DRŽÍME SLOVO!

Nabízíme vám:

- Vkladové pojištění osob a dětí – KONTO
- Pojištění úrazová
- Pojištění důchodová a životní
- Pojištění léčebných výloh v zahraničí
- Pojištění domácností
- Pojištění rodinných a bytových domů
- Pojištění chat a chalup
- Pojištění motorových vozidel občanů
- Pojištění majetku a odpovědnosti za škodu
- Pojištění odpovědnosti z výkonu povolání
- Pojištění odpovědnosti provozu nestátního zdravot. zařízení

Podrobnější informace vám rádi poskytneme na bezplatné lince 0800/105 105.

Internet www.koop.cz

Kancelář: Hradec Králové, S. K. Neumanna 1257, 500 02, tel. 049/36634

STOP 24

Ředitel Policie ČR Správy východočeského kraje Hradec Králové plk. JUDr. Petr Příbyl zaslal na náš MěÚ dopis, ve kterém poukazuje na problematiku velkého počtu krádeží motorových vozidel. Zároveň nabízí jednu z cest, jak pomoci v boji s touto kriminalitou. Jde o projekt s názvem „STOP 24“, který vychází z britského modelu a je už v ČR zkoušen v Brně.

K největšímu počtu krádeží motorových vozidel dochází v nočních hodinách v době od 24.00 do 05.00 hodin. V této době využívá své vozidlo jen kolem 7 % jejich majitelů. Pro ty, kteří v uvedené noční době své vozidlo nepoužívají – nebo jen zcela výjimečně – je určeno logo, na kterém je znázorněn zelený osmiúhelník s nápisem „STOP 24“. Samolepka s tímto symbolem se nalepí na vnitřní stranu zadních zasklených ploch. Tento symbol upozorní policii na to, že má věnovat tomuto vozidlu zvýšenou pozornost a případně zkontrolovat jeho posádku a tak odhalit krádež.

Bližší informace k této prevenční akci získáte na městském úřadě na odboru správním a životního prostředí u p. Václava Klimeše.

Obsah:

Informace ze smiřické radnice	2
Vyhláška č. 2/2000: O opatřeních na likvidaci škodlivých hlodavců	5
Zprávy z Holohlav	6
M. Mrákotová: Co se dělá ve Smiřicích pro životní prostředí	7
M. Volák: O kaštanech a o klíněnce	8
M. Volák: 1699 – Šternberkové na smiřickém panství	9
M. Volák: Kapitoly z historie Holohlav – děkan F. M. Uhlíř	13
Ing. L. Kupka: Z historie domů ve Smiřicích	16
P. Rohlena: Ze života základní školy	19
Pozvánka na Smiřický hrnec	22
Z matriky městského úřadu	23
Výňatek z Regionálního jízdního řádu	26
Česká kooperativa – inzerce	27

ZPRAVODAJ Smiřic, Rodova a Holohlav

Vydává Městský úřad ve Smiřicích

Odpovědný redaktor: Miroslav Volák

Příspěvky i vzkazy zasílejte na adresu: Městské kulturní středisko ve Smiřicích.

Vychází nepravidelně jednou za čtvrtletí.

Vytiskla: Tiskárna PASEKA Jaroměř, Havlíčkova 30

Ve Smiřicích a Holohlavech předplatitelům donáška až do domu. Prodej v prodejnách tisku.

Uzávěrka příštího čísla do 20. srpna 2000

Cena jednoho výtisku 8,– Kč. Předplatné na celý rok 28,– Kč. Náklad 520 výtisků.